

Instrumenten voor meten van maatschappelijke participatie van kwetsbare mensen

Onderzoekscentrum maatschappelijke zorg, Radboud universitair medisch centrum Nijmegen

Doel

Participatie van kwetsbare mensen in de samenleving is één van de prioriteiten van de tweede fase van het Plan van Aanpak MO. In de beleidsdiscussies is er vooralsnog weinig eenduidigheid in wat participatie inhoudt en hoe zich dit verhoudt tot concepten als herstel, empowerment en zelfredzaamheid. Dit onderzoek geeft een overzicht van bruikbare en betrouwbare instrumenten voor het meten van participatie en herstel van sociaal kwetsbare mensen, als hulpmiddel in de gemeentelijke beleidsontwikkeling en besluitvorming inzake de bepaling en monitoring van 'participatie' van burgers.

Methode

- een literatuuronderzoek naar nationale en internationale publicaties over instrumenten voor meting van participatie (periode: 1985 tot 2012);
- groepsgesprekken met sleutelfiguren uit de praktijk, het beleid en het onderzoek, leidend tot het vaststellen van overwegingen bij de keuze van een instrument gericht op participatie en herstel voor de doelgroep sociaal kwetsbare mensen, waaronder die van het PvA MO fase 2.

Eisen te stellen aan instrumenten

- Meet participatie
- Includeert eigen kracht/eigen regie van cliënt
- Includeert waarde van sociale netwerk
- In begrijpelijke taal voor kwetsbare mensen
- Mogelijkheid tot zelfrapportage door cliënten
- Relatief korte afnameduur
- Voldoende tot goede psychometrische eigenschappen (betrouwbaar, valide etc.).
- Congruent met andere gebruikte instrumenten in maatschappelijke opvang

Resultaten

Aantal gevonden instrumenten, Nederlandstalig: 7

- Participatieladder
- Zelfredzaamheidsmatrix
- Impact op Participatie en Autonomie (IPA)
- Participatie van mensen met beperkingen 2005
- Utrechtse Schaal voor Evaluatie en Revalidatie-Participatie
- Nederlandse Empowerment vragenlijst
- Hoop vragenlijst, (Hope Herth Index-Dutch).

Aantal gevonden instrumenten, Engelstalig: 13

- Participation Survey/Mobility
- Participation Objective Participation Subjective
- Participation Scale
- Activity Participation Questionnaire
- Keele Assessment of Participation
- Community Integration Measure
- Recovery Assessment Scale
- Recovery Process Inventory
- Empowerment Scale
- Personal Empowerment Scale
- Personal and Social Performance scale
- Strauss and Carpenter revised Outcome Criteria Scale
- World Health Organisation Disability Assessment Schedule II

- Label van instrument dekt niet altijd lading.
- Beoordeling van kwaliteit van instrumenten (psychometrische eigenschappen) vaak niet mogelijk of uiteenlopend vastgesteld.

Conclusie:

Drie Nederlandstalige instrumenten voldoen best aan eisen:

- Impact op Participatie en Autonomie (IPA).
- Utrechtse Schaal voor Evaluatie van Revalidatie Participatie (USER-P).
- Nederlandse Empowerment Vragenlijst (NEL).

- Keuze voor de participatieladder en ZRM is vlg gemeente voor G4 voorlopig goed.

Contact:

Uitvoering: Maurice Luijtelaar

**Projectleiding: Judith Wolf
(Judith.Wolf@radboudumc.nl)**

G4-USER

Urban Social
Exclusion Research